

המלצות מסלולים באזור חאן

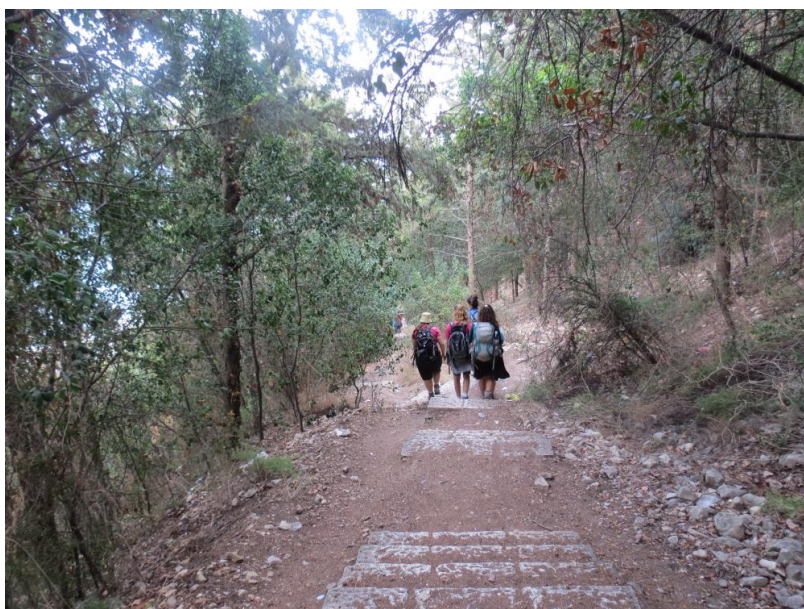
יותם

ממליצות-

מדריכות טיולים במדרשות קמפוס כרמל

סתיו תשע"ה

מוזמנים לטייל ולהנות !

כתבו- תהילה אדרי, לינוי גרינברג, אור לולו, אלה בן אוליאל, אביגיל אבורבוך, ירדן מלמד, נועה וענונו, רחלי זאב, אורפז הורן, שרה'לה דביר, אור דיין, רות בוצר, אורית אלקסלסי, אפרת טל, אביב גייג', שני שוורץ, אילנה מזביצבץ', חנה ציפילביץ', רותי בריל, שירה זילברשץ. ונחמה אייגנר.

תוכן-

- מסלול מס' 1. עתלית
- מסלול מס' 2. חר' רקית- מערת ישח
- מסלול מס' 3. נחל אלון
- מסלול מס' 4. נחל מערות
- מסלול מס' 5. ממחצבות קדומים לחניון האגם
- מסלול מס' 6. נחל בוסתן
- מסלול מס' 7. רכס אצבע
- מסלול מס' 8. מחאן יותם לנחל מערות

שם המסלול **עתלית**

".. פה בארץ חמדת אבות .."

מתאים לגילאי: כיתה א+

איך מגיעים לתחילת המסלול: נוסעים על כביש 4, במחלף עתלית נפנה מערבה, עד חניון של אתר מורשת "עתלית". הגעת ליעד!

מקום מתאים לארוחת צהריים: בשולחנות ליד הקופה

הדרכה: ע"י מדריכי האתר

אודות המקום: עתלית הינו מחנה מעצר שהוקדם ע"י הבריטים בתקופת המנדט כמתקן שהייה זמני עבור המעפילים היהודים שעלו לא"י ללא אישור (סרטיפיקטים). בעתלית נראה ספינת מעפילים שממחישה את מסע המעפילים מארצות אירופה עד להגעתם לחופי א"י, והתנגדותם למעצר. בעתלית ניחשף לחוויה מרגשת שתמחיש לנו את רוח התקופה.

האתר בתשלום!

המלצת מסלול

"עלה למעלה כי כח עז לך, יש לך כנפי רוח!" הרב קוק.

מתי בפעם האחרונה אתגרת את אמונה שלך בדך? מתי יצאת לאתגר חדש? מסלול זה הינו מסלול מאתגר מאוד ביופיו, בעוצמתו ובעוזו.

שם המסלול חניון רקית- מערת ישח- עד צומת אורן.

מתאים לגילאי 12 + דרגת קושי- מטיבי לכת_ משך המסלול כ- 4.5 ק"מ, כ- 5 שעות.

איך מגיעים לתחילת המסלול –מצומת אורן עולים בכביש 721 לאחר כ 4 ק"מ ישנה פנייה ימינה, זהו הכביש שנוסע למלון יערות הכרמל, לפני הפנייה למלון יש משמאל פנייה לחניון רקית.

מהם הסימנים לזיהוי תחילת המסלול? כשחונים הולכים בחורשת עצי זית ישר כל הזמן במקביל לכביש 721, לאחר הליכה של 2 דק' מגיעים לכביש עם פיצול לסימון ירוק למטה ומימין עליה של כביש עם שער, אנו נרד בסימון הירוק. צבעי סימון שבילים לאורך המסלול ירוק ואז שביל ישראל

נק' מים- בשני החניונים גם בחניון רקית וגם בחניון אורן יש נקודה למילוי.

אתגרים לאורך המסלול (טיפוס, ירידה, שפת תהום וכד') ירידות מאתגרות עם יתדות, מערה

מפגש עם מסלול אחר- בחניון רקית מתחילים מסלולים נוספים סימון שבילים אדום אדום שעולה לכיוון החירבה(ימינה) ואדום שיורד לנחל רקית(שמאלה).

מקום מתאים לארוחת צהרים - יש במסלול מספר נקודות מוצלות ונחמדות לאכול בהן.

אודות המסלול- מסלול זה הינו מסלול שבו אפשר להרגיש את האתגר והעוצמה שיש בדך המסלול לא קצר ומאפשר לחוות את הכרמל בכל רבדיו הן גיאולוגיים והן אנושיים המסלול מאתגר אותך להאמין ביכולותיך ובעוזך להעפיל לפסגה ולהגיע אל המטרה והיעד שלך. בדרך לומדים את הכרמל לראות תופעות מעניינות ומרהיבות במערת שיח ולאחר הליכה בנוף ובצמחיה ובירוק של הכרמל מגיעים לחרבת רקית ולחפש סימנים של התיישבות אנושית. מסלול זה מיוחד במינו כיוון שכולל בתוכו את ההדרגה והשלבים של כל תהליך בחיי היומיום של האדם מהבסיס = המסלע ועד ההגשמה והיעד = האנושי ובדרך את הצמחיה והצמיחה = התהליך המסלול מוכיח שכל דבר עם עז וענווה לעצמך שיש בדך את היכולות לגלות אופקים חדשים ולדעת שאין קשיים יש אתגרים בכל שלב בחיים השאלה היא האם תוכל למצוא את הדרך ולראות בה את האופק למטרה ולהגשמה.

שיר/ חידות/ רעיונות להפעלות במסלול- למצוא סממנים להתיישבות בחירבת רקית אפשרות להמשיך בשביל האדום מחירבת רקית להר שוקף ולתצפית מרהיבה לים ולאופק.

המלצת מסלול

"..ההר הירוק כל ימות השנה, אני עוד חולם ושואל לנשום רוחותיך כבראשונה, לשכב בצילך כרמל.."

שם המסלול נחל אלון.

מתאים לגילאי 9 + דרגת קושי קל- בינוני, מסלול משפחות. משך המסלול כ 3-4 שעי.

איך מגיעים לתחילת המסלול נוסעים על בכיש מספר 721 מצומת אורן מזרחה, לפני צומת דמון ישנה פנייה ימינה לחניון אלון.

מהם הסימנים לזיהוי תחילת המסלול? כשבאים ממערב רואים שלט "נחל אלון" מימין.

היכן סוף מסלול? חניון האגם.

דרך הגעה לסוף המסלול מ כביש 721 יורדים לכיוון צומת אורן, מימין ישנו גשר קטן וצר חד סטרי לא פונים אליו ממשיכים ישר בעיקול שמאלה המשך עם שילוט לחניון.

צבעי סימון שבילים לאורך המסלול כחול, ירוק ואדום.

מפגש עם מסלול אחר מפגש עם נחל אורן שמאלה לכיוון הר שוקף. בהמשך- מפגש ירוק עם אדום, ממשיכים בירוק.

מקום מתאים לארוחת צהרים בחניון אלון ישנם שולחנות פיקניק. באמצע המסלול ישנו עץ אלון ענק ומרהיב ביופיו מקום מוצל. עינות אלון ישנו מקום נוח לישיבה. בחניון האגם בסוף המסלול יש שירותים, מילוי מים ושולחנות פיקניק, מאוד מרווח.

אודות המסלול- המסלול יורד מצומת דמון. צומת דמון נמצא על קו פרשת המים, קו הרכס הגבוה בכרמל שממנו יורדים נחלי הכרמל. נחל אלון יורד ומגיע לבקעת אלון. בבקעת אלון הייתה התפרצות געשית ובחלק מן המקומות על שלוחות ההרים המקיפים את הבקעה ניתן לראות הבדלי בצבעי האדמה, ישנו שם טוף- אפר געשי. נחל אלון בסימון הירוק מתחבר לנחל אורן – אחד הנחלים הגדולים בכרמל אליו מתחברים יובלים ובניהם אלון, נחל חיק, נחל מתלה ועוד. בהמשך נגיע לעיינות אלון, סביבם הייתה חקלאות מרובה וניתן לראות באזור בניין של משאבה בריטית ששימשה את הבריטים בזמנו, בהמשך תוכלו לראות קשת של טחנת קמח ששמישה את אנשי המקום פעם- " ותתן טרף (מזון) לביתה וחוק (לחם) לנערותיה" (אשת חיל) כל ערב היו הנשים יורדות מימינכם לכאן, לטחנת הקמח ודאגו לכל מחסורם של אנשי ביתם.

צמחיה שאתם עשויים לפגוש במסלול- אלון מצוי, הרדוף הנחלים, אלה ארץ ישראלית, קורנית (המכנינים ממנה זעתר) ואורן הסלע.

שיר/ חידות/ רעיונות להפעלות במסלול- לשמוע את השיר ההר הירוק – בביצוע של הגבעטרון/ התקווה 6

המלצת מסלול

שם המסלול שמורת טבע נחל מערות.

מתאים לגילאי כל המשפחה . דרגת קושי קל. משך המסלול כשעה בנחת .

איך מגיעים לתחילת המסלול לבאים מדרום ניסע על כביש 4 צפונה. אחרי צומת עופר לפני עין כרמל נפנה ימינה לכיוון שמורת נחל מערות . לבאים מצפון, נסע על כביש 4 דרומה , נעבור את צומת אורן ונמשיך עד גבע כרמל , שם נכנס ונסתובב . נצא חזרה צפונה עד הפניה ימינה לכיוון שמורת מערות הכרמל.

מהם הסימנים לזיהוי תחילת המסלול? הולכים לכיוון השער ועובד מהחברה להגנת הטבע לוחץ על הזמזום והשער יפתח ומישם רצוי להתחיל הפוך וללכת לכיוון השלט של סוף המסלול ושם ישנה מערה ובה ישנו מעין מכשיר כמוקדן ובו לוקחים על השפה הרצויה ומתחל חיזיון אור קולי לאורך המערה .

אתגרים לאורך המסלול (טיפוס, ירידה, שפת תהום וכד') ? עלית מדרגות למערה .

מקום מתאים לארוחת צהרים בכניסה יש שולחנות פיקניק, שירותים ומקום למילוי מים.

אודות המסלול- האתר הינו אתר מורשת עולמי המוכר ע"י ארגון אונסקו ובחזקת רשות הטבע והגנים. באתר נוכל לראות מערות רבות, התגלו במקום מערות רבות ומרשימות שהתגלו בהם שרידים מהתקופה הפרהיסטורית-עדויות חיי האדם הקדמון ! למשל באחת המערות נמצאו עצמות אישה מלפני מיליוני שנים ! וכן גם כלי צור עתיקים בכמות עצומה.

צמחיה שאתם עשויים לפגוש במסלול- חרוב מצוי מעל דגם קבר נטופי.

המלצת מסלול

"..תפקחו את העיניים תסתכלו סביב פה ושם נגמר החורף ונכנס אביב .."

שם המסלול ממחצבות קדומים לחניון האגם .

מתאים לכל הגילאים, טיול משפחות (לא עגלות) דרגת קושי קלה משך המסלול כשעה וחצי

איך מגיעים לתחילת המסלול על כביש 721 לכיוון בית אורן, נמשיך עם הפיתולים עד חוות משמר הכרמל שם נחנה ברחבת חנייה קטנה מכורכר.

מהם הסימנים לזיהוי תחילת המסלול? ירידה לכיוון הואדי.

היכן סוף מסלול חניון האגם.

דרך הגעה לסוף המסלול מ כביש 721 לכיוון צומת בית אורן בהתקלות עם גשר קטן וצר חד סיטרי פונים שמאלה במעוקל ואז המשך עם השילוט.

צבעי סימון שבילים לאורך המסלול ההתחלה היא בירוק בירידה מעט תלולה עד קשת של טחנת קמח עתיקה ומשם נפנה ימינה לסימון אדום לכיוון חניון האגם.

נק' מים – לשוחרי מעיינות מושבעים בלבד ; עין אלון :

ניתן לסטות מהמסלול מעט בכיוון המשך המסלול מימין ניתן לזהות בור עם מים, משם מגיעים ל"יער ההרדופים" שבתחילתו הבור, עין אלון. לאחר גשמים שופעים יש מים בעינות אלון החשופות בחוץ.

אתגרים לאורך המסלול (טיפוס, ירידה, שפת תהום וכד' ירידה מעט תלולה בתחילה.

מקום מתאים לארוחת צהרים נק מוצלות בהמלך המסלול.

הידעת ?

בתחילת המסלול נוכל לראות קשת של טחנת קמח ששמשה בעברלהכנת הקמח והלחם של תושבי הסביבה "היתה כאוניות סוחר, ממרחק תביא לחמה, ותקם בעוד לילה, ותתן טרף (מזון) לביתה וחוק (לחם) לנערותיה" (אשת חיל) כל ערב וערב היו הנשים יורדות מלמעלה לואדי לטחון את גרגירי החיטה ולספק לחם לעבודת הפועלים, ולכן בירידה לטחנת הקמח נוכל לראות מדרגות חצובות בסלע ומקומות חצובה בסלע המיועדין להנחת נרות להארת הדרך.

צמחיה שאתם עשויים לפגוש במסלול- צמחיית נחלים- פטל קדוש, אלונים, הרדוף הנחלים- רעיל !! תאנה ועוד . חורש ים- תיכוני, אלון מצוי, אורן.

המלצת מסלולשם המסלול: נחל בוסתן

מתאים לגילאי: משפחות יודעות לכת דרגת קושי: בינוני משך המסלול: 3-4 שעות

איך מגיעים לתחילת המסלול: במושב השיתופי ניר עציון, שהוקם ע"י פליטי כפר עציון, כשנתיים לאחר שנפל במלחמת העצמאות; נתחיל את המסלול. למגיעים מכביש 4 דרום: נפנה ימינה לכיוון כפר האומנים הקסום- "עין הוד" (שווה לקפוץ שלמה ארצי גר שם ☺). נחלוף על פניו ונמשיך על כביש 7111 עד לכניסה לניר עציון. בכיכר הכניסה נמשיך ישר עם שילוט לעין חוד, עד לרפת מימין ודרך מסומנת בסימון שבילים שחור משמאל. זוהי נקודת ההתחלה!

מהם הסימנים לזיהוי תחילת המסלול? סימון שבילים שחור, ממש בסמוך לרפת המושב.

היכן סוף מסלול? חניון אורן

דרך הגעה לסוף המסלול? חוזרים לכביש 4, פונים ימינה עד שמגיעים לצומת אורן, בה נפנה ימינה, נמשיך כ- 500 מ', עד שנבחין בחניון מימין. הכניסה ללא תשלום בימי חול.

צבעי סימון שבילים לאורך המסלול: דרך עם סימון שחור עד לפיצול עם כחול. נמשיך שמאלה אל הסימון הכחול ואיתו נמשיך את מרבית המסלול. סמוך לסיום, לאחר כמה שעות נגיע לפיצול עם סימון שחור, ושם נפנה ימינה ונמשיך כ- 15 דק' עד לחניון אורן.

נק' מים- בסוף המסלול בחניון אורן. ברזייה ושירותים.

מפגש עם מסלול אחר: 2 פיצולים עם שחור וכחול. אחד בתחילת המסלול והשני לקראת הסוף.

מקום מתאים לארוחת צהרים: חניון אורן. ספסלים מוצלים, שירותים, ברזייה.

אודות המסלול: המסלול ברובו עובר בתוך הואדי של נחל בוסתן ובדרך נעבור בנקודת נביעה של מעין וכן בבור מים ישן. נחל בוסתן נשפך אל תוך נחל אורן (בנקודת חיבור הנחלים ניפגש בסיום המסלול בחניון אורן). והוא מהווה חלק מאגן הניקוז המערבי של הכרמל.

בנקודת הסיום של המסלול נראה תופעה מעניינת של שתי גדות נחל אורן הנמצאות במרחק כמה מטרים אחת מהשנייה, בעלות אותה מסלע, ובכל זאת הצמחייה בגדה הדרומית ובגדה הצפונית שונות בגלל השמש.

המלצת מסלול

שם המסלול: רכס אצבע

מתאים לגילאי: יסודי **דרגת קושי:** בינוני **משך המסלול:** 3 שעות

איך מגיעים לתחילת המסלול: בצומת אורן כשמגיעים ממערב לפנות ימינה ולעלות לכביש 4. בפנייה הראשונה לפנות שמאלה לכביש 7111 לכיוון עין הוד, ניתן להתחיל את המסלול רגלית מחאן יותם, מאחורי המקלחות של החאן יוצאים דרך כרם הזיתים לכיוון מזרח, הולכים עד שמתחברים לשביל עפר איתו הולכים ימינה, וממשכים דרך פסלים מיוחדים שם פוגשים את שביל ישראל איתו הולכים צפונה, והוא שמחבר אותנו לראשית המסלול.

מהם הסימנים לזיהוי תחילת המסלול? הכניסה נמצאת מול כפר האומנים עין הוד, בצידו השני של הכביש מתחיל המסלול. ישנו שלט של בית קברות ועמוד עם סימון שבילים.

היכן סוף מסלול? בחניון אורן.

דרך הגעה לסוף המסלול? יש לחזור חזרה לכביש 4, לפנות שמאלה, לעבור את צומת אורן, לפנות ימינה לכביש 721 ובפנייה הראשונה לפנות ימינה לחניון אורן.

צבעי סימון שבילים לאורך המסלול: תחילה הולכים על שביל אדום שהולך יחד עם שביל ישראל. לכשתגיעו למפגש של השביל האדום עם שביל שחור תמשיכו עם השביל השחור שפונה שמאלה. עם שביל זה תמשיכו עד לסוף המסלול.

נק' מים: בסוף המסלול בחניון אורן. יש גם שירותים.

אתגרים לאורך המסלול (טיפוס, ירידה, שפת תהום וכד')? **טיפוס קל בין סלעים, ירידה מהמערה ב157 מדרגות, כניסה למערה.**

מקום מתאים לארוחת צהרים: בחניון אורן.

אודות המסלול:

המסלול ברובו מוצל וקליל, ובדרך ניתן לפגוש דברים מעניינים. לאחר המעבר לשביל השחור אחרי הליכה של מספר דקות, תגיעו לתצפית שצופה על חיפה וטירת הכרמל מימין, ניתן לראות את מישור חוף הכרמל ממול, את הים התיכון ומבצר צלבני בתוך המים. באזור התצפית יש שרידים של מבנה שהיה אמור לשמש לתוכנית "מצדה בכרמל". מטרת התוכנית הייתה להתגונן מפני הנאצים שעמדו להיכנס לא"י, בעזרת מבנים שבנו בהר הכרמל. כמובן שהתוכנית לא הייתה נחוצה בסוף, כי הנאצים לא נכנסו לארץ.

בהמשך הדרך תפגשו עם מערה מהתקופה הפרהיסטורית- תקופת האבן. במערה ככל הנראה חי האדם הקדמון, כיוון שמצאו כלי צור ועצמות במדרון שלמרגלות המערה. המערה נקראת מערת אצבע כיון שהיא מחולקת לחמישה חללים כמו אצבעות. טוב לדעת: אזור הכרמל מאופיין בהרבה מערות ולכן אחד מכינויו זה: :הר 1000 המערות.

צמחיה שאתם עשויים לפגוש במסלול-: אלה ארץ ישראליץ, אלון, אורן.

שיר/ חידות/ רעיונות להפעלות במסלול: לשיר ההר הירוק.

לא לשכוח פנס כדי להכנס למערת אצבע!

המלצת מסלול

שם המסלול: חאן יותם-נחל המערות- " האדם הוא אינו, אלא תבנית נוף מולדתו"

מתאים לגילאי: כל המשפחה **דרגת קושי:** קל-בינוני **משך המסלול:** 3.5 ק"מ, כשעתיים.

איך מגיעים לתחילת המסלול: מחאן יותם הולכים למאהל ירוק, משמאל למקלחות, עוברים אותו ומאחוריו יש שביל עם חלקת עצי זית. הולכים ישר ולאחר מספר דקות מגיעים לפיצול בין שביל ישראל לשביל אדום. עליכם לפנות ימינה לשביל ישראל.

מהם הסימנים לזיהוי תחילת המסלול? פסלי נשרים מתחת לעץ.

היכן סוף מסלול? שמורת נחל מערות

דרך הגעה לסוף המסלול? נוסעים על כביש 4 לכיוון דרום, עוברים את עין כרמל וממשיכים לכיוון גב הכרמל. נכנסים לגב הכרמל, לתחנת הדלק שם עושים פרסה וחוזרים לכביש 4 כשפונים שמאלה. ואז מצד ימין חפשו את השלט שמורה לנחל המערות.

צבעי סימון שבילים לאורך המסלול: שביל ישראל.

נק' מים: בחאן יותם ובחניון שמורת נחל המערות.

אתגרים לאורך המסלול (טיפוס, ירידה, שפת תהום וכד')? הולכים בשוליי שטחי אש, לכן שימו לב לדרך. בדרך יש מערות נחמדות. בסוף המסלול יורדים על גבי סלעים.

מקום מתאים לארוחת צהרים: יש במסלול נקודות עצירה נחמדות.

אודות המסלול- המסלול הינו חלק משביל ישראל. שביל ישראל משלב ומחבר בין אזורים שונים בארץ ובמהלכו ישנם שינויים. האדם מורכב ממקום מולדתו שמשפיע על פנימיותו ועל אופיו אך שביל ישראל מאחד ומחבר בין כולם כמו שמחבר בין אזורים גיאוגרפיים שונים השביל מחבר בין בני האדם השונים שמגיעים כל אחד מתבנית נוף מולדתו. הינכם מוזמנים לטייל בחלק קטן מן השביל המופלא שמאחד בין מקום שכולו נתינה לבין מקום שכולו עשיה מחאן יותם שרק נותן למען האחר בין מערות מופלאות עד לנחל מערות מקום מושבו של האדם הקדמון שחי כולו בעשייה מתמדת.

משימה- נסו לחשוב איך זה להיות אדם קדמון.. איך התקיים? ממה חשש? מה היו מטרותיו ויעדיו?...

בהצלחה!